

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 63 (3)

IZDAN 1 MAJA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13210

Závody Tatra akciová společnost pro stavbu automobilů a železničních vozů,
Praha — Smíchov, Č. S. R.

Terensko motorno vozilo.

Prijava od 8 juna 1936.

Važi od 1 oktobra 1936.

Vozila sa šest točkova, naročito takva sa dva zadnja para točkova koji se nalaze sasvim blizu jedan do drugog, se usled srazmerno povoljnog opterećenja točkova korisno upotrebljuju za terenske vožnje.

Sada se i pored malog opterećenja točkova dešava, da točkovi tonu u i suviše mekom zemljištu. Radi otklanjanja ove nezgode je poznato, da se točkovi snabdevaju kolosečnim lancima ili da se oko točkova s jedne strane vozila odnosno oba točka, koji se nalaze blizu jedan do drugoga, postavi jedan kolosečni lanac, ili kakva traka po načinu guseničastog lanca. Takvi pomoćni uređaji imaju veliku nezgodu, da se teško mogu postavljati, kad je vozilo već utonulo u meko zemljište i u svakom slučaju njihovo postavljanje znači veoma veliki gubitak u vremenu. Ako je vozilo utonulo, to se za radi nameštanja pomoćnih uređaja vozilo mora uz utrošak rada i vremena i često na veoma tegoban način podizati odnosno izvlačiti na čvrsto zemljište i tek zatim se po nanošenju pomoćnih sredstava može nastaviti vožnja.

Po pronalasku se navedene nezgode otklanjaju time, što su pored jednog dela točkova, prvenstveno oba blizu jedan do drugoga nalazeća se zadnja para točkova predviđeni guseničasti lanci, trake ili t. sl., koji pri tonjenju pored nalazećih se pogonskih točkova stupaju u dejstvo odnosno deluju u vezi sa točkovima. Guseničasti lanci su na poznat način postavljeni na nosećim okvirima sa valjcima za oslanjanje i promenu upravljanja, pri čemu noseći okviri podesno mogu pomoću odgo-

rajućeg uređaja u odnosu prema kolskom postolju i točkovima biti spuštani i dizani, tako, da lanci i trake dospevaju u ili van dodira sa tlem.

Guseničasti lanci po pronalasku predstavljaju uglavnom samo jednu pomoćnu napravu za izvlačenje utonulog vozila odnosno za prelaženje naročito teških terenskih odeljaka i mogu stoga biti izvođeni srazmerno mnogo lakšim no guseničasti lanci, koji stalno ili ipak za duže vreme treba sami da nose celokupno vozilo.

Uređaj po pronalasku se tako u osnovi razlikuje od onih poznatih vozila, koja su snabdevena sa dva potpuno zasebna pogonska uređaja, naime guseničastim lancima i pogonskim točkovima i kod kojih vozilo vozi ili samo po svima točkovima ili uz stavljanje van rada svih točkova samo po guseničastim lancima.

Kod izvođenja po ovom pronalasku dizanje i spuštanje guseničastih lanaca takođe ne treba da bude tako veliko kao kod poznatih uređaja, kod kojih se pogonski točkovi vozila mogu potpuno odizati od terena, točkovi mogu kod izvođenja po pronalasku šta više dejstvovati zajedno sa guseničastim lancima. Pri tome se po pronalasku pogon točkova i gazišnih lanaca tako izvodi, da brzina lanaca odgovara obimnoj brzini obruča točkova.

Dalje odlike pronalaska se vide iz šematičkog predstavljanja jednog primera izvođenja na priloženom nacrtu u vezi sa sledećim opisom.

Sl. 1 pokazuje jedno vozilo u izgledu sa strane uz izostavljanje gazišnih točko-

va sa strane posmatranja.

Sl. 2 pokazuje isto vozilo u izgledu odozgo.

Kolsko postolje ima srednji nosač, koji se sastoji iz cevastog dela 1, osovinskih pogonskih kutija 2, 3, 4 i jedne kutije 5 za prenosni mehanizam. Na osovinske kutije prvenstveno klatljivo priključene pogonske osovine 2a, 3a i 4a i kutija 5 nosi deo 6 na kojem je opet na jednoj strani utvrđen motor 7 a na drugoj strani menjački mehanizam 8. Pogonski delovi 5-8 odgovaraju izvođenju prema patentu br. 12968 i tako omogućuju postavljanje motora i različitih pogonskih delova u različite pravce u odnosu na cevasto glavno noseće telo.

Na jednom podesnom mestu nosećeg tela, n. pr. na cevastom poprečnom nosaču 9, koji nosi za oslanjanje zadnjih točkova služeće opruge 12, postavljene su naprave 11 za dizanje i spuštanje bočnih okvira ili nosača 12 za guseničaste lance. Na krajevima nosača 12 su uz posredovanje nosača 13, 13' postavljeni vodiljni i pogonski točkovi 14, 14' za guseničaste lance ili trake 15.

Pogon točkova 14' se vrši delom 6 pogonske jedinice pomoću poprečno nalazeće se osovine, na primer kao što je to navedeno u dopunskom patentu br. 12969 za patent br. 12968. Za prenošenje kretanja od dela 6 na pogonske točkove 14 služe u kutijama 16, 17 postavljeni pogonski delovi, na primer zupčanici. Kutije 16, 17 su tako zgloбно vezane sa kutijom 6, nosačem 12 guseničastih lanaca i međusobno, da bez daljeg mogu sledovati kretanjima spuštanja i dizanja guseničastih lanaca.

Za zatezanje guseničastih lanaca služe valjci 18, koji se pomoću opruge 19 pritiskuju prema upolje i dalje se svaki od lanaca podupire pomoćsistema valjaka raspoređenih na nosaču 12.

Naravno da su moguće mnogobrojne izmene pronalaska. Tako n. pr. mogu uređaji 11 za dizanje biti izvođeni na drugi način no što je to pokazano pomoću pokazanih poluga. Takođe mogu guseničasti lanci biti oslonjeni na više tačaka njihove dužine u odnosu prema kolskom postolju, umesto kao kod primera izvođenja, samo na jednoj približno u sredini oslone površine raspoređenoj tački.

Dalje izmene su naročito moguće u odnosu na pogon, n. pr. na taj način što se umesto pogonskih zupčanika postavljanih u dvema kutijama mogu upotrebiti o-

sovine, lanci ili t. sl. koje oscilišu u pravcu voženja, ili na taj način, što se kutija 16 zgloбно priključuje na kutiju 6 i na kutiju 17 koja je čvrsto vezana sa nosećim krajem 12.

Jedna dalja mogućnost izmene sastoji se u tome, što se uređaj kolosečnih lanaca po pronalasku postavlja i pored pojedinih parova točkova, odnosno takvi zasebni uređaji pored više udaljeno jedan od drugog nalazećih se točkova.

Najzad neka je pomenuto, da se pronalazak naravno ne ograničava na opisano izvođenje nosećeg tela, na raspored motora, način postavljanja i oslanjanje pogonskih točkova.

Patentni zahtevi:

1.) Terensko motorno vozilo, naročito sa dva para točkova koji se nalaze blizu jedan do drugoga, naznačeno time, što su pored jednog dela točkova, naročito pored blizu jedan do drugoga nalazećih se parova točkova raspoređeni uređaji kolosečnih lanaca ili t. sl., koji mogu biti pogonjeni i u odnosu na pored ovih nalazeće se točkove mogu se podizati i spuštati.

2.) Terensko vozilo po zahtevu 1, naznačeno time, što uređaji kolosečnih lanaca sa svojim gazišnim površinama mogu biti dovedeni približno u jednu ravan sa oslonim tačkama pored nalazećih se točkova, tako, da oba uređaja dejstvuju zajedno za nošenje i kretanje napred vozila.

3.) Terensko vozilo po zahtevu 2, naznačeno time, što se točkovi i uređaji kolosečnih lanaca mogu pogoniti istom brzinom.

4.) Terensko vozilo po zahtevu 1, 2 ili 3, naznačeno time, što se kolosečni uređaji približno u sredini svoje noseće površine oslanjaju pomoću uređaja za dizanje, pri čemu uređaji kolosečnih lanaca u odnosu prema uređajima za dizanje mogu da se klata (oscilišu) oko jedne vodoravne osovine koja se pruža poprečno na pravac voženja.

5.) Terensko vozilo po zahtevu 1 do 4, naznačeno time, što je uređaj za prenošenje pogona na kolosečne lance zgloбно priključen na kolsko postolje i na uređaje kolosečnih lanaca.

6.) Terensko vozilo po zahtevu 5, naznačeno time, što je uređaj koji je zgloбно priključen na kolsko postolje, priključen na drugi uređaj koji je zgloбно vezan sa uređajem kolosečnog lanca.

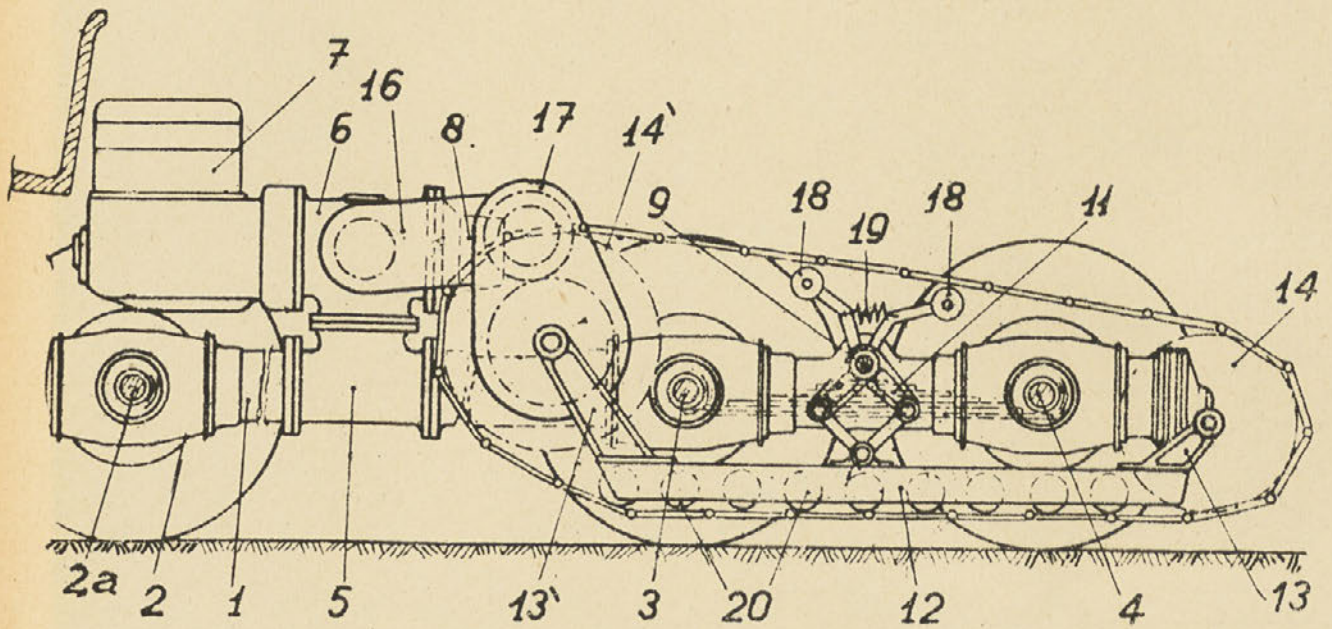

Fig. 1.

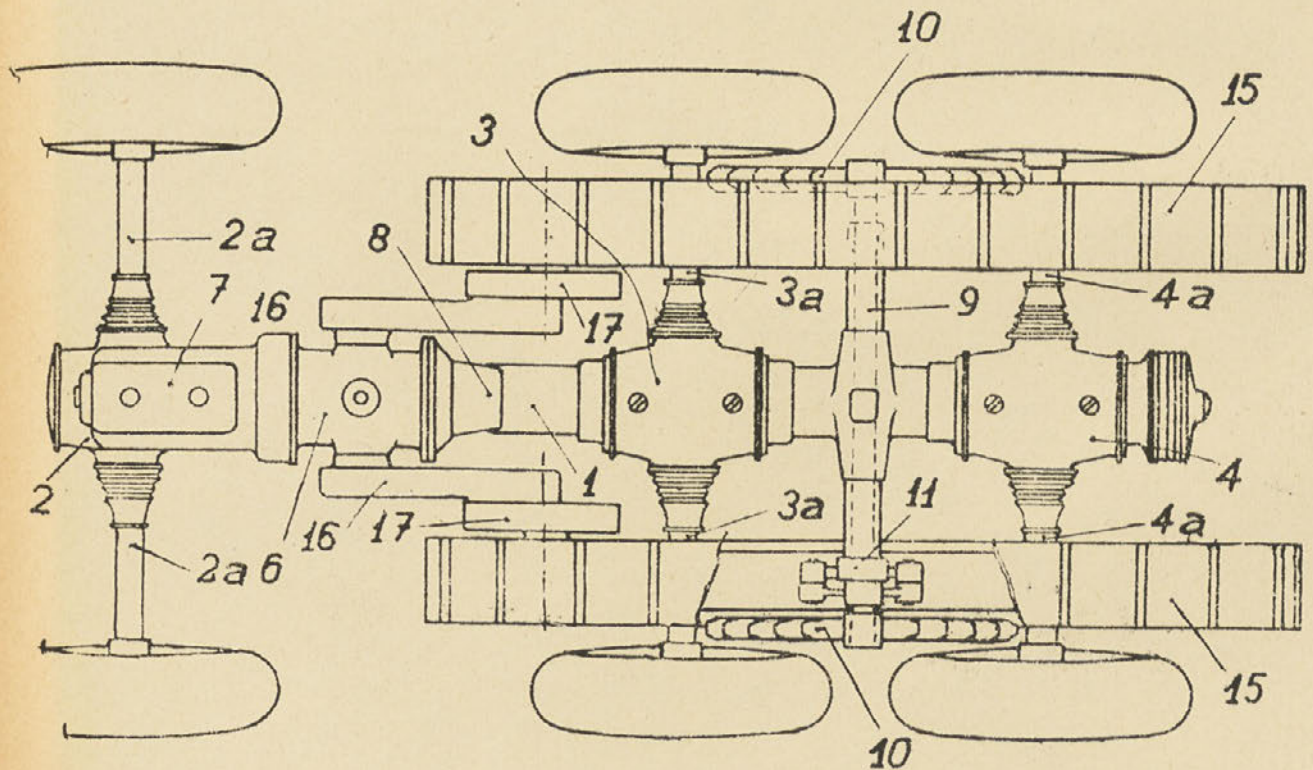

Fig. 2.

